ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу одлуке Изборног већа Филолошког факултета бр. 3044/1 од 3. 12. 2014. године именована је Комисија за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс расписан у листу *Послови* бр. 600 од 17. 12. 2014. године а за радно место: ванредни професор за предмет Енглески језик. Комисија у саставу: др Весна Половина, редовни професор Универзитета у Београду, др Мирјана Мишковић-Лукић, ванредни професор Универзитета у Крагујевцу и др Татјана Пауновић, ванредни професор Универзитета у Нишу подноси уваженом Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс се јавио један кандидат: **др Јелисавета Милојевић**, досадашњи ванредни професор на предмету Енглески језик на Катедри за енглески језик и књижевност Филолошког факултета Универзитета у Београду.

БИОГРАФИЈА: академско усавршавање и професионално искуство

Др Јелисавета Милојевић је рођена 22. 11. 1953. године. Основну школу завршила у Новом Београду, као носилац Дипломе "Вук Караџић". Средње школовање завршила у Првој земунској гимназији, као носилац Дипломе "Вук Караџић". На студије англистике, на Филолошком факултету у Београду, уписала се 1972, а завршила 1976. године. Током студија два пута је награђивана Новембарском наградом Универзитета у Београду: за постигнут успех у школској 1974/75 и као најбољи дипломирани студент. На постдипломске студије, на Филолошком факултету у Београду - смер за примењену лингвистику и методику наставе - уписала се школске 1977/78. Степен магистра стекла је 25. 11. 1980, одбранивши тезу: *Проблеми превођења енглеских текстова различитог регистра и друштвеног дијалекта*. *Увод у једну дидактику превођења* (267 страна). Додипломске студије завршила са средњом оценом 9 (девет), француски, као други страни језик, са средњом оценом 10 (десет), а постдипломске студије са средњом оценом 9.88 (девет осамдесет осам). Докторирала на Универзитету у Новом Саду, 6. 2. 1987. године (тезу пријавила 22. марта 1984). Стекла звање доктора филолошких наука одбранивши тезу са темом: *Именичке сложенице са глаголском компонентом у енглеском и српскохрватском језику* (467 страна) пред комисијом: др Драгиња Перваз, редовни професор у Новом Саду (ментор), др Владимир Ивир, редовни професор у Загребу и др Милорад Радовановић, ванредни професор у Новом Саду. После студија радила је као професор енглеског језика у Првој земунској гимназији. Од 15. априла 1980. радила је као асистент-приправник на Одсеку за англистику Филолошког Факултета у Београду. У звање асистента за Енглески језик изабрана је новембра 1983. Асистирала је на

предметима: Морфологија енглеског језика и Фонетика енглеског језика. У звање доцента за Енглески језик на Катедри за англистику Филолошког факултета у Београду изабрана је 4. децембра 1991. године. Реизабрана у звање доцента за Енглески језик 25. 3. 1997. године, а потом још једном. Школске 1997-98 и 1998-99 радила као доцент за Енглески језик на Правном факултету у Београду. Академске 2000 - 2001 радила као доцент за Енглески језик на Академији примењених уметности у Београду. Тренутно ради на Катедри за енглески језик Филолошког факултета у Београду у звању ванредног професора за енглески језик (изабрана у звање ванредног професора 2004. године и поново у исто звање 23. 3. 2010) и учествује у извођењу додипломске и постдипломсе наставе. Студијски је боравила у Великој Британији: 1971. (Cambridge), 1974. (Cambridge), 1979/80. (London), 1981. (London), 1984. (Birmingham), 1985/86. (Birmingham), 1987. (Birmingham). Године 1974. стекла је диплому The Diploma of the Studio School of English - Cambridge. Била је гостујући члан колектива на Одсеку за енглески језик Универзитета у Бирмингему (English Department, Arts Faculty, birmingham University, UK) као стипендиста Британског Фонда (The British Scholarship trust for Yugoslavs), у периоду од јануара до јула 1984. и гостујући члан колектива The School of Slavonic and East European Studies на Универзитету у Лондону у периоду од априла до јула 1984. године. Исте године била је у кратким студијским посетама Универзитету у Ланкастеру и Единбургу, у Великој Британији. За време боравка на Универзитету у Бирмингему, у периоду од јануара до јула 1984. и фебруара 1985. до јула 1986, израдила је докторску дисертацију (под руководством професора John-a Sinclair-a), коју је, затим, предала 15. септембра 1986, а бранила 6. фебруара 1987. на Универзитету у Новом Саду. Наслов дисертације: *Именичке сложенице са глаголском компонентом у енглеском и српскохрватском језику*, 467 страна, ментор рада: професор Драгиња Перваз. Током гостовања на Универзитету у Бирмнингему одржала је два предавања члановима колектива и постдипломцима Одсека за енглески језик и књижевност и Одсека за славистику. У току боравка на Универзитету у Бирмингему слушала је на Одсеку за еглески језик једногодишњи додипломски курс из рачунарске лингвистике и положила годишњи испит. Од 1. до 10. септембра 1990. године похађала је у Дубровнику International School on Neurocomputing и добила диплому. Између 1988. и 1994. радила као консултант у два пројекта Машинског факултета у Београду посвећеним аутоматском препознавању говора. Од 1990. до 1995. године на истом факултету је организовала и водила семинаре из области примене неуронских мрежа за препознавање говора. Поред осталог, то је резултирало и монографијом *Brain and Speech: Neurocomputing and Speech Recognition*, издатом 1996. године, чији је била уредник. У периоду од 1995. до 2000. године била је стални консултант на пројекту "Интегративне функције нервног система" и то на подпројекту "Истраживања виших можданих функција са биомедицинским и техничко-технолошким применама", а на теми "Машинско препознавање говора". Сада сарађује и даље са Центром за молекуларне машине Машинског факултета у Београду у области говорно-језичких ресурса са применом у комуникационим техничким системима. Објавила је више стручних и научних радова, одржала осам предавања по позиву на Универзитету у Бирмингему и Београду и учествовала, са рефератом, на више домаћих и међународних научних скупова. Члан је Друштва за примењену лингвистику Србије од 1981. године. Године 1999. изабрана за председника Друштва за стране језике и књижевности Србије. У Савету је Друштва Српско-ирског пријатељства и Друштва за науку и уметност Србије. Била је

управник Фонетске лабораторије, као и председник Савета Центра за науку Филолошког факултета у Београду. Новембра 2003. постављена је за сталног судског тумача при Окружном суду у Београду. Одлуком Већа Катедре за англистику Филолошког факултета у Београду, а поводом прославе 85 година постојања Катедре, децембра 2014, одликована наградом: ИСТАКНУТИ ПРОФЕСОР, као први лауреат.

БИБЛИОГРАФИЈА

(1979): "Темељи културе америчког југа" (R. E. Hemenway: Zora Neale Hurston. A Literary Biography. R. Davis: Intellectual Life in the Colonial South 1585 - 1763). "Књижевне новине", Београд, 577, 11. Приказ.

(1979): "Заоставштина аутора Наоружане визије" (Phoebe Patingel, ed.: *The Critics Credentials. Essays and Reviews* by Stanley Edgar Hyman). "Књижевне новине", Београд, 578, 11. Приказ.

(1979): "Теорија метафоре" (Theory of Metaphor. *Critical Inquiry*, Chicago, 1978, 3). "Књижевне новине", Београд, 579, 5. Прегледни чланак.

(1979): "Аустралијска књижевница у Југославији". "*Књижевне новине*", Београд, 580, 2. Новинска вест.

(1979): "Савремено песништво Новог Зеланда" (J. Ower: V. O. Sullivan. *An Anthology of Twentieth Century New Zealand Poetry*. *Sewanee Review*, 1979, 1). "Књижевне новине", Београд, 580, 2. Приказ.

(1979): "Историја шкотског романа" (D. Skilton: Francis Russel Hart. *The Scottish Novel. A Critical Survey*. "Books and Bookmen", London, 1978). "Књижевне новине", Београд, 581, 11. Приказ.

(1979):"Словеначки књижевни лексикон" (Антон Оцвирк, уредник: *Литерарни ликсикон*. Државна заложба Словеније, 1978). "Књижевне новине", Београд, 582, 11. Приказ.

1979): "Превођење и комуникација" (Владимир Ивир: *Теорија и техника преводђења*. Сремски Карловци, Центар "Карловачка гимназија", 1978). "Књижевне новине", Београд, 585, 11. Приказ.

(1979): "Јутро ратника. Круг истине у прози и поезији Катрин Мансфилд" (Catherine Mansfield. *Modern Fiction Studies*, 1978, 3). "Књижевне новине", Београд, 583, 8. Приказ.

(1979): Станиславз Виспјанском (Catherine Mansfield: *To Stanislaw Wyspiansky*. *Modern fiction Studies*, 1978, 3). "Књижевне новине", Београд, 583, 8. Превод с енглеског.

(1979): "Почетак као намера и метод" (Edward W. Said: *Beginnings: Intention and Method*. Baltimore and London, 1978). "Књижевне новине", Београд, 587, 6. Избор одломака, превод с енглеског, приказ књиге.

1979): "Гинзберг опет". "Књижевне новине", Београд, 588/589, 11. Приказ.

(1979): "Нужност отварања. Тренутак савремене финске књижевности". "Књижевне новине", Београд, 588/589, 7. Приказ.

(1979): Библиографија радова објављених у *Књижевним новинама* током 1979. године. "Књижевне новине", Београд, 587, 1-4.

(1980): "Структурализам и књижевност: (Jonathan Culler: *Structuralism and Literature*). *Књижевност*, Београд, 2. 307-319. Превод с енглеског.

(1980): "Метафора и метонимија у савременој прози" (David Lodge: "Metaphor and Metonimy in Modern Fiction". *Critical Quarterly*, 17/1, 1975, 76-93). *Књижевност*, Београд, 6/7, 1093-1108. Превод с енглеског.

(1980): "Размишљање" (Roland Barthes: "Deliberations". *Tel Quel*, 1, 1980). *Књижевност*, 8, 1259-1269. Превод с француског.

(1980): "Патолошка естетика" (Димитриј Рупел: "Патолошка естетика"). *Књижевност*, 8, 1295-1300. Превод са словеначког.

(1980): "Јунаци нашег доба" (Димитриј Рупел: "Јунаки нашега часа"). "Књижевне новине", Београд, 602, 7 и 27. Превод са словеначког.

(1980): "Читајмо Калчича" (Lev Kreft: "Berimo Kalčiča"). "Књижевне новине", Београд, 602, 19 и 27. Превод са словеначког.

(1980): "Наум Димитријевић, Душан Ђорђевић: Испитивање лексичке спремности код монолингвалних и билингвалних ученика основне школе. Београд, Просвета, 1978"). *Књижевност и језик*, Београд, 3, 416-418. Приказ.

(1980): "Наум Димитријевић, Душан Ђорђевић: Испитивање лексичке спремности код монолингвалних и билингвалних ученика основне школе. Београд, Просвета, 1978"). *Прилози настави српскохрватског језика и књижевности*, Бањалука, 14, 109-110. Приказ.

(1981): "Прелиминарије једног дидактичког оквира наставе преводјења". *Научни састанак слависта у Вукове дане: реферати и саопштења*, Београд, Међународни славистички центар, 10/2, 201-210. Реферат.

(1981): "Дијатипске језичке варијанте: регистри савременог енглеског и српскохрватског језика". *Филолошки преглед*, Београд, 19/1-4, 63-70. Чланак.

(1982): "Друштвено-дијалекатске језичке варијанте: неки социолингвистички проблеми дидактике превођења". *Научни састанак слависта у Вукове дане: реферати и саопштења*, Београд, Међународни славистички центар, 11/3, 17-21.

(1982): "Комуникација у контакту: дијалекатско-дијатипске варијанте у настави превођења". *Страни језици*, Загреб, 1981/4, 294-298. Чланак.

(1982): "Неуропсихологија и лингвистика: предмети заједничких истраживања" (Egon Weigl, Manfred Bierwisch: "Neuropsychology and Linguistics: Topics of Common Research". *Foundations of Language*, 1970, 6, 1-18). *Путеви,* Бањалука, 1-2, 58-74 и *Језик и мозак*: *избор прилога из неуролингвистике* (Приредио Наум Димитријевић), Бањалука, Глас, 1982, 58-74. Превод с енглеског.

(1982): "Језик и мозак. Ка основним проблемима неуролингвистике". (A. R. Luria: "Language and Brain. Towards the Basic Problems of Neurolinguistics". *Brain and Language* 1974/1, 1-14). *Путеви*, Бањалука, 1-2, 45-57 у *Језик и мозак: избор прилога из неуролингвистике* (Приредио Наум димитријевић), Бањалука, Глас, 1982, 42-57. Превод с енглеског.

(1983): "Језички контакти у југословенској заједници" (Хроника симпозијума "Језички контакти у југословенској заједници", Охрид, 21-23 мај 1982). *Преводилац*, Београд, 1982/2, 46-48.

(1983): "Критика као метајезик" (Peter Kamp: "Criticism as Metalanguage", *Times Literary Supplement*, 13. 11. 1981). *Књижевност*, Београд, 12, 1967-1974. Превод с енглеског.

(1984): "Језички дијасистеми и диференцијална комуникативна компетенција: објективно и субјективно у стилистичкој анализи". *Језичните контакти во југословенската заедница. Зборник на трудови од Конференцијата Јазичните контакти во југословенската заедница*. Охрид, 22-24 мај 1982, Скопје, 85-89. Реферат.

(1986): "Дубинско-структурални приступ превођењу: импликације релевантне за наставу језика". Превођење и настава страних језика. *Зборник радова са симпозијума Превођење и настава страних језика*. Београд, 19-21 новембар 1981, Београд, 35-39. Реферат.

(1986): "The N-V Dichotomy in the Structure of English Noun Compounds?". *Literary and Linguistic Computing*, Oxford University Press, 1/3, 143-155. Чланак.

(1989): "Collins COBUILD English Language Dictionary. London & Glasgow, Collins, 1987". *Живи језици*, Beograd, 31/1-4, 122-123. Приказ.

(1989): Neural Computation, M. I. T, 1989, 1. *Живи језици*, Beograd, 31/1-4, 129-130. Приказ.

1990): "Преглед енглеско-српскохрватских и српскохрватско-енглеских речника на српскохрватском говорном подручју". *Задужбина*, Београд: Просвета, 3/11, 12. Чланак.

(1990): "Неуроинжењеринг, лингвистика и препознавање говора". *Задужбина*, Београд: Просвета, 3/12, 18. Чланак.

(1991): "Чињенице о Хазарима" (Peter B. Golden: "The Khazars of Record", *The World*, 1988, 3/11). *Књижевност*, Београд, 1991, 1-2, 207-216. Превод с енглеског.

(1991): "Задужбина, Београд: Просвета, 1990, 3/11". *Живи језици*, Београд, 32/1-4, 108-110. Приказ.

(1991): "Applied Linguistics, Oxford University Press, 1990, 11/2". *Живи језици*. Београд, 32/1-4, 113-114. Приказ.

(1991): "Борис Хлебец: *Општа начела превођења*, Београд: Научна књига, 1989". *Преводилац*, Београд, 1990/4, 44-48. Приказ.

(1991): "Неуроинжењеринг, лингвистика и препознавање говора". *СОЛ Сувремена опћа лингвистика*, Загреб, 1990/10-11, свезак 1-2, 217-220. Чланак.

(1991): "Адам Михник: Кореспонденција". *Књижевност*, Београд, 1991, 7-8, 1043-1046. Превод с енглеског.

(1992): "John Sinclair ed. Collins COBUILD English Guides 1. Prepositions. i Collins COBUILD English Guides 2. *Word Formation*. Collins, 1991". *Живи језици*, Београд, 1991, 33/1-4, 115-116. Приказ.

(1992): "FORUM (English Teaching Forum), 1991, 29/1, 29/2, 29/3", *Живи језици*, Београд, 1991, 33/1-4, 135-137. Приказ.

(1992): "Именичке сложенице са глаголском компонентом у српскохрватском језику". *Јужнословенски филолог*, Београд, 1992, 48, 35-66. Чланак.

(1992): "Значењски обрасци српскохрватских именичких сложеница са глаголском компонентом". *Научни састанак слависта у Вукове дане: Лексичко-семантички систем српскохрватског језика*, Београд, Међународни славистички центар, 22/2, 273-278. Реферат.

(1994): "Петнаест година семинара за математичку и рачунарску лингвистику". *Задужбина*, Београд:Просвета, 7/25, 15. Приказ.

(1994): "Distinctive Features in the Structure of English and Serbo-Croatian Noun Compounds". In: Fisiak, Jacek ed. *Papers and Studies in Contrastive Linguistics*, vol. 29, Poznan, 157-180. Чланак.

(1995): "Sto pedeset godina Univerziteta u Beogradu". U Thomas F. Magner: *Introduction to the Croatian and Serbian Language*. Pennsylvania State University Press, 1995 (revised edition), 185-186. Приређени текст за читанку.

(1996): *Граматика речи. The Grammar of Words*. Београд: Математички институт САНУ и Филолошки факултет (Монографија 73). Књига (340 страна).

(1996): *Brain and Speech. Neurocomputing and Speech Recognition***.** Београд: Филолошки факултет (Монографија 75). Књига (XI + 221 стр). (Концепција, избор, предговори на енглеском и српском језику, ауторски прилог (31 страна), селективна библиографија - 115 јединица)

(1996): 'The Identification of Ambiguities and Synonymy in English and Serbo-Croatian Noun Compounds by Computer' u: Јелисавета Милојевић, уредник: *Brain and Speech. Neurocomputing and Speech Recognition*. Београд: Филолошки факултет (Монографија75), 139-170.

(1996): 'Teaching the grammar of words', *Studies of and about Language* (Слободанка Ђолић, уредник), Београд, 191 - 199. Чланак.

1997): 'Творбени модели и творбени дублети на примерима српских сложеница', *Научни састанак слависта у Вукове дане*, Београд, Међународни славистички центар, 26/2, 291-299. Реферат.

(1999): ‘Над проблемом лексичког значења’ (Стана Ристић, Милана Радић-Дугоњић: Реч, смисао, сазнање, Филолошки факултет: Београд, 1999), *Српски језик* (Београд), 4/1-2, 913-917. Приказ.

(2000): *Word and Words of English. English Morphology A-Z***.** Београд: Папирус. Књига.

(2001): *The Dictionary of English Morphology Terms***.** Београд: Папирус. Књига на компакт диску.

(2003): *Essentials of English Morphology***.** Београд: Папирус. Књига.

(2003): *Essentials of English Morphology***.** Београд: Папирус. Књига на компакт диску.

(2010): ‘Neoclassical Neological Formations in the English Language’, *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 2, 81–92 Чланак.

(2010): *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 2, уредник језичког дела часописа.

(2010): ‘Leave no stone unturned in the search for linguistic reality’ Geoffrey Leech Interviewed by J. M. *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 2, 321-333

(2011): *Belgrade BELLS* Interview: Michael Hoey: ‘Trust yourselves: do not have heroes’. Iterviewed by J. Milojević. *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 3, 231-237

(2012): *Belgrade BELLS* Interview: Michael McCarthy: ‘Always trust the data’. Iterviewed by J. Milojević. *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 4, 139

(2012): *Шекспир: Сонети* (избор, предговор, превод). Београд: Филолошки факултет у Београду. Књига.

(2014): 'Untying the knot: Shakespeare's Sonnets 27 and 144 in Serbian translations'. *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 6, 43 - 60. Чланак.

РЕФЕРАТИ поднети на научним састанцима, симпозијумима, саветовањима и конференцијама

"Прелиминарије једног дидактичког оквира наставе превођења". *Десети међународни састанак слависта у Вукове дане*. МСЦ, Београд, 13. септембар 1980.

"Друштвено-дијалекатске језичке варијанте: неки социолингвистички проблеми дидактике преводјења". *Једанаести међународни научни састанак слависта у Вукове дане*. МСЦ, Нови Сад, 19. септембар 1981.

"Комуникација у контакту: дијалекатско-дијатипске варијанте у настави преводјења". *Саветовање: Социолингвистика и настава језика*. Друштво за примењену лингвистику Хрватске, Загреб, 3. октобар 1981.

"Дубинско-структурални приступ превођењу: импликације релевантне за наставу језика". *Симпозијум: Превођење и настава језика*. Друштво за примењену лингвистику Србије, Београд, 19. невембар 1981.

"Језички дијасистеми и диференцијална комуникативна компетенција: објективно и субјективно у стилистичкој анализи". *Конференција: Језички контакти у југословенској заједници*. Друштво за примењену лингвистику Македоније, Охрид, 22 мај 1982.

"Алгоритми за идентификаовање двосмислености и синонимије помоћу компјутера (на примеру енглеских и српскохрватских сложеница)". *Симпозијум: Математичка и рачунарска лингвистика - теорија и пракса*. Друштво за примењену лингвистику Србије, Београд, 13. новембар 1987.

"Значењски обрасци српскохрватских сложеница са глаголском компонентом". *Двадесет и други међународни научни састанак слависта у Вукове дане*. МСЦ, Београд, 17. септембар 1992.

"Творбена синонимија и творбени дублети на примерима српских сложеница". *Двадесет и шести међународни научни састанак слависта у Вукове дане*. МСЦ, Београд, 11. септембар 1996.

Прикази књига Јелисавете Милојевић

Гордана Павловић-Лажетић: 'Jelisaveta Milojević, ed.: Brain and Speech - Neurocomputing and Speech Recognition, Faculty of Philology, Belgrade University, Belgrade, 1996' у: *Glossa*, Београд, 97-100.

Стана Ристић: Јелисавета Милојевић, *Граматика речи*. *Алгоритамско описивање језика на примеру сложеница*, Математички институт САНУ И Филолошки факултет у Београду, Београд, 1996 у: *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, Нови Сад, 39/2, 1996, 259-262.

(1981): Magner, Thomas F. "The Emperor's New Clothes or a Modest Peek at the Serbo-Croatian Accentual System". *General Linguistics*, University Park and London, The Pennsylvania State University Press 21/4, 248/4, 248-258. Цитирано запажање о српскохрватским акцентима.

Промоције књига Јелисавете Милојевић

Граматика речи. Библиотека града Београда, Језичка трибина, 9. Април 1996. Књигу представили: проф. Драгиња Перваз (Филозофски факултет у Новом Саду), проф. Милорад Радовановић (Филозофски факултет у Новом Саду), др Стана Ристић, саветник у Институту за српски језик САНУ), проф. Марица Прешић (Математички факултет у Београду)

Brain and Speech, Библиотека града Београда, Језичка трибина, 6. Новембар 1996. Књигу представили: проф. Милорад Радовановић (Филозофски факултет у Новом Саду), проф. Александар Крон (Филозофски факултет у Београду), проф. Гордана Павловић – Лажетић (Математички факултет у Београду), Првослав Плавшић (Центар РТС за истраживања).

Word and Words of English. Библиотека града Београда, 7 децембар 2000. Књигу представили: академик Иван Клајн, проф. Весна Половина (Филолошки факултет у Београду), проф. Милета Продановић (Ликовна академија у Београду).

Одржана предавања:

"The Structure of English Noun Compounds". English Department, Arts Faculty, University of Birmingham, U. K., 17. октобар l984.

"Неки проблеми у вези са преводјењем енглеских текстова на српскохрватски". Центар за усавршавање наставника, Језичка секција, Београд, 15. јануар 1985.

"Матица српска". Russian Department, Arts Faculty, University of Birmingham. U. K., 10. јун 1986.

"Могућности примене рачунара пете генерације у језичким истраживањима". Машински факултет у Београду, 31. мај 1989.

"Лексичко значење и његово идентификовање помоћу рачунара". Машински факултет у Београду, 27. март 1990.

"Рачунска обрада текста". Истраживачки центар за младе таленте у Петници, 11. март 1992.

"Енглеско-српскохрватски и српскохрватско-енглески речници". Југословенско-британско друштво, Београд, 18. децембар 1992.

"Алгоритамско описивање језика (на примеру енглеских и српских сложеница)". Математички факултет у Београду, 24. новембар 1993.

'Рашчитавање Шекспирових Сонета из угла преводиоца, редитеља и глумца'. Филолошки факултет у Беграду, поводом 450 година од рођења Вилијема Шекспира, 1. април 2014. Саговорници: Александар Николић, редитељ, Андријана Оливерић, глумица и Милан Пајић, глумац.

Рад у вези са подизањем научног подмлатка:

Учествовала као ментор и оцењивач 24 магистарска и 3 докторска рада. Била, по позиву, оцењивач докторске тезе доц. др Душка Витаса, на Математичком факултету у Београду. Извела два доктора наука а ментор је трећем докторанту.

Организовала и водила семинаре:

1. ЛИНГВИСТИКА И ПРЕПОЗНАВАЊЕ ГОВОРА (Машински факултет у Београду, март/април 1990.
2. МАШИНСКО ПРЕПОЗНАВАЊЕ ГОВОРА (Машински факултет у Београду, март/април 1991.
3. СЕМИНАР ИЗ НЕУРОЛИНГВИСТИКЕ (Машински факултет у Београду, април/мај 1997.

Рецензија књиге:

Татјана Ђуровић, Надежда Силашки: *Граматика енглеског језика за економисте*, Економски факултет у Београду, 1999.

Промоције књиге:

Стана Ристић и Милана Радић-Дугоњић: *Реч, смисао, сазнање*. Београд: Филолошки факултет (1999). Књига промовисана у Новом Саду, 4. новембра 1999, на Филозофском факултету у Новом Саду.

Стана Ристић и Милана Радић-Дугоњић: *Реч, смисао, сазнање*. Београд: Филолоски факултет (1999). Књига промовисана у Београду, 2000, у Библиотеци града Београда.

Учешће на пројектима Министарства Републике Србије:

У периоду од 1995. до 2000. године била је стални консултант на пројекту "Интегративне функције нервног система" и то на подпројекту "Истраживања виших можданих функција са биомедицинским и техничко-технолошким применама", а на теми "Машинско препознавање говора". Сада сарађује и даље са Центром за молекуларне машине Машинског факултета у Београду у области говорно-језичких ресурса са применом у комуникационим техничким системима. У овом периоду била је организатор и председавајући два Округла стола, а уредила је и објавила књигу: Неуроцомпутинг анд Спеецх Рецогнитион (Београд: Филолоски факултет, Монографија 75).

Ваннаставна стручна делатност:

Вилијем Шекспир: *Сонети*, превод и режија (са студентима енглеског језика и глуме у класи проф. Љиљане Благојевић), Дом омладине у Бјељини, 13. мај 2008.

Вилијем Шекспир: *Сонети*, превод и режија (са студентима енглеског језика и глуме у класи проф. Љиљане Благојевић), Студентски културни центар у Београду, 30. јун 2008.

Шекспир: Сонети (преводилац и консултант); режија Александар Николић). Народно позориште у Београду, 27. фебруар 2014.

"Рашчитавање Шекспирових Сонета из угла преводиоца, редитеља и глумца" (заједно са: Александром Николићем, редитељем и глумцима Андријаном Оливерић и Миланом Пајићем). Филолошки факултет у Београду, 1. април 2014.

Интервјуи на радију и телевизији:

"Поетика превођења и препева", Радио Београд Први програм, 18. јун 2008, од 00.00 до 02 сата, гостовање уживо (уредник Воја Кајганић)

"Шекспир: Сонети", Радио Београд Први програм, 2. мај 2012, од 00.00 до 02 сата, гостовање уживо (уредник Воја Кајганић)

"Шекспир: Сонети", Радио Београд Други програм, Документарни програм, 1. и 7. јун 2012, две полусатне емисије, гостовање уживо (уредник Драгослав Симић)

"Шексипир: Сонети", Радиотелевизија Слобомир, Република Српска, јун 2012.

"Однос према тексту из угла преводиоца и редитеља". Радио Београд Други програм, емисија Спорови у култури, уредник Мелиха Правдић; 7. фебруар 2014, од 10 до 11 сати, гостовање уживо; саговорник: Небојша Брадић, редитељ.

"Шекспир: Сонети", поводом књиге превода Сонета и њиховог постављања на сцену Народног позоришта у Београду. Радиотелевизија Србије, Други програм, емисија *Вавилон*, уредник Јасмина Врбавац; 25. фебруар, 2014, 20.30 сати.

"Шекспиру у част, поводом 450 година од рођења". Радио Београд Други програм, емисија Клуб 2, уредник Мелиха Правдић; 21. април, 2014, 13 сати.

Тонски и видео записи наступа на радију и телевизији доступни су на адреси:

http://www.audioifotoarhiv.com/gosti%20sajta/Sekspirovi-soneti.html

МИШЉЕЊЕ О ДОСАДАШЊЕМ НАУЧНОМ И СТРУЧНОМ РАДУ КАНДИДАТКИЊЕ НАКОН ПОСЛЕДЊЕГ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА:

Доктор Јелисавета Милојевић, ванредни професор на Катедри за енглески језик и књижевност већ низ година предаје и бави се проучавањем у области англистичке лингвистике и лингвистике уопште. Њен допринос науци о језику сагледаћемо на њеним најновијим радовима након последњег избора у звање ванредног професора.

У раду из 2010: 'Neoclassical Neological Formations in the English Language', *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 2, 81–92, ("Неокласични неологизми у савременом енглеском језику"), настављајући да се бави питањима енглеске морфологије, даје сажет и критички осврт на досадашња проучавања проблема назначеног у наслову, као и вредну студију о једном типу неологизаа у енглеском језику.

Како наводи у раду, циљ је анализа енглеских неологизама, са фокусом на класичне и неокласичне елементе и обрасце који се активно користе у грађењу речи у савременом енглеском језику. Примери су анализирани у укупном броју, онако како су евидентирани у *Оксфордском речнику нових речи*, а приступ је **системски**. У раду се показује да су и данас класични језици, својом лексичком грађом, непресушни и активни извор нових речи у енглеском језику. Домени унутар којих се рад креће јесу: неологизми, грађење речи, асимилација, позајмљенице, калк, калкирање, неокласични неологизми.

Рад је написан на енглеском језику. Чланак је опсежан, теоријски фундиран и образложен, добро методолошки постављен, обилује примерима који су ексцерпирани системски из Оксфордског речника неологизама *The Oxford Dictionary of New Words* (OUP, 1997), што значи да су обрађени сви примери овог типа пописани у овом речнику. Рад је добро организован и написан јасно. У уводном делу се обрађује теоријско полазиште и презентује методологија, што се све елаборира у средишњем делу рада који се бави изворима, врстама и подврстама творбених механизама одговорних за образовање неокласичних неологизама. Резултати анализе примера дати су у трећем одељку рада.

Примери су анализирани из угла творбених механизама унутар граматике речи и угла значења из синхроне и дијахроне перспективе. У закључку рада се истиче да су класични и неокласични елементи и даље присутни у грађењу речи у савременом енглеском језику и то на значајан број творбених начина и у значајној мери. Рад даје допринос истраживању једне незапажене области унутар поља лексикологије и лексикографије.

У својој новој књизи из 2012: *Шекспир: Сонети* (избор, предговор, превод). Београд: Филолошки факултет у Београду, даје нови допинос теорији и пракси превођења са енглеског на српски и то у изузетно захтевном домену: превођењу поезије једног од највећих песника енглеског језика из шеснаестог века.

Ова књига *Шекспир: Сонети* представља први превод Шекспирових Великих сонета на српски, после пола века. Ауторка је превела сонете са енглеског језика 16. века.

Књига садржи следеће елементе структуре: Предговор, Увод (стране 15-68), Велики сонети - оригинал и превод на српски, Библиографија (37 библиографских јединица) и О аутору. У обимном уводу, на 53 стране, критички се сагледава досадашња преводилачка пракса - преводи Шекспирових сонета на српском и хрватском говорном подручју, покрећу се нека начелна питања у вези са превођењем уопште: зашто преводити већ преведено и има ли потребе за критиком превода. Став ауторке према досадашњим преводима Шекспирових сонета је образложено негативан па је понуђен нови превод који би требало да буде бољи и надмаши оно што је тренутно присутно. По оцени критике то је и постигнуто. У уводу се још говори о чињеницама у вези са Шекспировим сонетима: темама, изражајним средствима, ритму и метру, структури, а све, углавном из преводилачког угла, и одговара се на нека општа питања, као на пример: Зашто поново сонети? Зашто преводити оно што је већ преведено? Може ли неко ко не зна језик оригинала преводити поезију уз посредовање прозног превода познаваоца тог језика? Где су границе песничке слободе у препеву? Зналац и преводилац у истј особи? Може ли критиковати превод неко ко суверено не влада језиком оригинала? Чему критика превода? Пошто је став ауторке да критика превода има смисла, као део апологије, у илустративне сврхе, ставља с пред читаоца упоредна анализа и критика неколиких превода-препева: Сонета 18, 116, 130, 71, 99 и 33.

Наводимо неке од најзначајнијих идеја из Предговора:

Зашто поново сонети? Зашто преводити оно што је већ преведено? Одговор је: из најмање три разлога. Превођење поезије јесте најзахтевније па, тако, увек може друкчије и боље, будући да је превод само апроксимација идеалу а не и само постигнуће идеала. Са друге стране, поновни преводи су нужни јер је сам језик динамичан у свом временском и друштвеном развоју па у извесним моментима комуникација између језика превода и језика читалаца постаје отежана или немогућа. Постоји и још један, можда најважнији разлог: дужност је сваког стручњака и преводиоца да, императивно, стане у одбрану песника – аутора оригинала - и исправи грешке претходника, уколико су оне такве да потпуно промашују оно што изворник каже. Из ових разлога никла је одлука ауторке да Шекспирове сонете преведе поново.

Надаље, мишљење је ауторке да је Шекспир био песник у драмама, као и драмски писац у песмама – колико чега је у чему, ствар је градијента: више - мање но искључивости: или – или. Кад се читају Шекспирови сонети запажа се да су они од драмске руке и у илустративне сврхе се анализирају Сонети 46 и 66. Овом приликом, и у

овом контексту, аутор истиче да би ова идеја о односу драмског и поетског код Шекспира могла бити плодотворна у позоришту и постављању Шекспира на сцену, где, кад би се целом Шекспировом опусу пришло тако да се опус сече по вертикали, дакле не представи свака драма понаособ, свака песма понаособ, већ се на једном месту окупе сви делови драма и песама повезани само темом (љубави, љубоморе, лепоте, разочарења, освете, смрти, итд), онда би се могло говорити о варијацијама на одређену тему или теме па би тако, у таквом сценском представљању Шекспировог дела, и сонети природно нашли своје место – овако, сонете позоришни редитељи сматрају несценичним, због одсуства радње, па их зато у позоришту и не видимо. Надаље, ова идеја би била плодоносна и у књижевној критици, која, колико је ауторки познато, није сагледавала Шекспира на овај начин; ауторка мисли да би се једино тако стекао увид у целину Шекспирове поетске визије.

Пошто се књига бави Шекспировим сонетима из преводилачког угла, уз преглед фаворизованих ритмова везаних за енглеску поезију, ауторка истиче да је ритамско биће сваког језика особено те да се карактеристично изражава на одређени начин – тако, биће српског језика је трохејско и та се чињеница мора уважити код превођења – да би превод био у резонанци са ритамским бићем матерњег језика он мора пулсирати само тим ритмом. Отуд свако инсистирање на дословном преносу ритма и метра из изворника у језик на који се преводи нема смисла: преведена песма мора имати вибрацију језичког бића оног језика на који се преводи.

У вези са структуром Шекспировог сонета и суштинској вези између структуре, тј. форме, и значења, а из личног преводилачког угла, ауторка каже, што мисли да има феноменолошку вредност: превођење је путовање, руку под руку са песником, и оно има свој почетак: интелектуални и емотивни, има свој ток и свој крај, и песничкој руци-водиљи се треба препустити са поверењем, емпатијом и наклоношћу; на тај начин преводилац, уз песника, доживљава катарзу и завршава пут са осећањем среће а преводна решења ничу само на местима где по нужди ствари, песниковом промишљу, треба да никну и онда кад им дође време. Преводилачки проседе јесте чин ре-креације, поновног стварања, и он подразумева поштовање природног тока ствари – превођење ‘на прескок’ је противприродно у овом смислу.

Licentia poetica, такође позната и као ‘песничка слобода’, или просто ‘слобода’, каже ауторка, најчешће је еуфемизам који означава дисторзију чињеница, поједностављивање, стилизацију или метафорско згушњавање слика, изостављање или додавање језичког материјала, извртање граматичких правила и вербално преуобличавање изворног текста са намером да се оригинал властитим средствима оживи и побољша. Они који упражњавају поетску слободу, свесно или несвесно, претпостављају да је она у потпуности дискрециono право песника-преводиоца и да је публика мора толерисати и одобрити. Примери песничке слободе, до степена импровизације, надпевавања и промашаја значења оригинала, могу се наћи у примерима из упоредне анализе неколиких превода-препева Шекспирових сонета које је ауторка представила у Предговору (види: Сонети 18, 116, 31, 90, 130, 71, 91, 33). Било је мишљења да би само књижевници и песници требало да преводе песнике и да, уколико може да се бира, онда приоритет у превођењу треба дати песнику. Мишљење ауторке, након озбиљне и обухватне анализе превода-препева, јесте да песник не може преводити ни упевавати без темељног знања језика са којег преводи а мисли, на даље, да се знање и песнички дар морају срести у истој особи.

Предговору следи *књига у књизи*: Велики сонети у оригиналу и преводу на српски. Разлог опредељења да се пружи баш овај избор песама у преводу на српски јесте тај што цео Шекспиров сонетни опус, као, уосталом, ни драмски, није истог уметничког домета. Определила се за врх: 35 сонета од укупно 154, који, по јединственом и неоспореном мишљењу критике, али и по њеном личном мишљењу, представљају најбоље од доброг. Назив којим су обухваћени ови сонети у англосаксонској књижевној критици јесте *The Great Sonnets*. Жеља ауторке је нада да ће Шекспирови Велики сонети у њиховој изворној лепоти, као и преводи, наћи публику која ће са њима и помоћу њих са том лепотом ући у резонанцу.

Објављивање књиге *Шекспир: Сонети* коинцидирало је са светском прославом 450 година од рођења Вилијема Шекспира. Јелисавета Милојевић је 2014. године, као први лауреат, добила признање ИСТАКНУТИ ПРОФЕСОР, које јој је доделио колегијум Катедре за англистику поводом прославе 85 година постојања Катедре, "због изузетних доприноса Катедри поводом свих наставних активности и свих осталих којима сте значајно обиљежили Шекспиров јубилеј" (навод из образложења приликом доделе награде).

У раду из 2014, 'Untying the knot: Shakespeare's Sonnets 27 and 144 in Serbian translations'. *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 6, 43 - 60. Наставља своју минуциозну анализу превођења Шекспирових сонета.

Рад се бави рашчитавањем Шекспирових Сонета 27 и 144, одабраних због изразите и пребогате полисемичности и, отуда, крајње захтевних за превођење. Анализира се оригинал и постојећи преводи на српски, пореде се и вреднују преводна решења. Даје се и ауторкин превод ових сонета, који се први пут објављује на овом месту (дакле, није објављен раније у књизи *Шекспир: Сонети*). Апострофирају се кључне теме из области критике превода и испитују се границе песничке слободе у препеву, а поручује се да је експертско знање нужно да би се на њега могао ослонити таленат. Критичар превода мора императивно стати у одбрану незаштићеног ауторитета песника, који има право на своју мисао и свој израз.

Рад је дужине седамнаест страна и написан је на енглеском језику. Структура рада је следећа: 1. Увод, 2. Критички осврт на досадашње преводе Сонета 27 и 144; дат је и ауторкин превод ових сонета, што представља оригинални допринос; 3. Закључак, Библиографија (34 библиографске јединице), Сажетак на српском језику. Рад је јасан у теоријској поставци и методологији, такође и у стилу. Посвећује пажњу детаљима, урања дубоко у ткиво и оригинала и превода а запажања подиже на феноменолошку раван.

Свакако треба пажњу посветити још неким значајним активносима др Јелисавете Милојевић. Њен допринос се види и из уредничких подухвата у вези са часописом BELLS Часопис издаје Филолошки факултет у Београду а иницiран је од стране Енглеске катедре и појединаца међу којима је и проф. Милојевић, на чији лични позив је академик Džefri Lič безрезервно пристао да уђе у иницијативни уређивачки одбор часописа.

Следе три интервјуа са три академика из Велике Британије, три кључне фигуре које су обележиле развој лингвистике друге половине двадесетог века до данашњег дана. Професори Лич, Хоуи и Макарти су учинили част ауторки интервјуа лично јер су били сарадници у настави и лабораторији ELR (English Language Research) Универзитета у

Бирмингему и Ланкастеру где је Јелисавета Милојевић била гостујући члан колектива током 1984. и 1986. године. Питања и одговори садржани у интервјуима апострофирају и резимирају кључна места у развоју енглеске лингвистике у историјском и садашњем, актуелном тренутку, такође и релевантну академску праксу и педагошку оријентацију:

- (2010): 'Leave no stone unturned in the search for linguistic reality' Geoffrey Leech Interviewed by J. M. *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 2, 321-333
- (2011): *Belgrade BELLS* Interview: Michael Hoey: 'Trust yourselves: do not have heroes'. Iterviewed by J. Milojević. *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 3, 231-237
- (2012): *Belgrade BELLS* Interview: Michael McCarthy: 'Always trust the data'. Iterviewed by J. Milojević. *Belgrade BELLS* (Belgrade), Књ. 4, 139

Као консултант сарађивала је са драмским уметницима, што се види из: *Шекспир: Сонети* (преводилац и консултант); режија Александар Николић). Народно позориште у Београду, 27. фебруар 2014. Ауторка је сарађивала са редитељем Александром Николићем, континуирано током месец и по дана, по неколико сати дневно, као консултант и помагала му у рашчитавању, тумачењу, сонета и тражењу драматуршких решења; такође била активно присутна и на пробама са глумцима све до извођења представе.

"Рашчитавање Шекспирових Сонета из угла преводиоца, редитеља и глумца" (заједно са: Александром Николићем, редитељем и глумцима Андријаном Оливерић и Миланом Пајићем). Предавање. Филолошки факултет у Београду, 1. април 2014. Предавање је одржано на Филолошком факултету, на иницијативу управнице Катедре за англистику. Први пут је ауторка говорила о Сонету 20, његовом тумачењу а представила га премијерно у свом преводу. Овај сонет, дакле, није објављен у раније објављеној књизи сонета. Учествовали су поменути редитељ, који је асистент на Факултету драмских уметности у Београду, професионални глумци, такође и Вера Миланковић, професор композиције на Музичкој академији у Београду, аутор музике у представи Сонета у Народном позоришту.

Из овакве њене активности произишли су и **интервјуи на радију и телевизији:** Јелисавета Милојевић је дала следеће интервјуе, који су од уредника оцењени као значајни у толикој мери да су трајно постали део архиве Радио Београда.

- "Шекспир: Сонети", Радио Београд Први програм, 2. мај 2012, од 00.00 до 02 сата, гостовање уживо (уредник Воја Кајганић)
- "Шекспир: Сонети", Радио Београд Други програм, Документарни програм, 1. и 7. јун 2012, две полусатне емисије, гостовање уживо (уредник Драгослав Симић)
- "Шексипир: Сонети", Радиотелевизија Слобомир, Република Српска, јун 2012.
- "Однос према тексту из угла преводиоца и редитеља". Радио Београд Други програм, емисија Спорови у култури, уредник Мелиха Правдић; 7. фебруар 2014, од 10 до 11 сати, гостовање уживо; саговорник: Небојша Брадић, редитељ.
- "Шекспир: Сонети", поводом књиге превода Сонета и њиховог постављања на сцену Народног позоришта у Београду. Радиотелевизија Србије, Други програм, емисија *Вавилон*, уредник Јасмина Врбавац; 25. фебруар, 2014, 20.30 сати.
- "Шекспиру у част, поводом 450 година од рођења". Радио Београд Други програм, емисија Клуб 2, уредник Мелиха Правдић; 21. април, 2014, 13 сати.

Тонски и видео записи наступа на радију и телевизији доступни су на адреси:
http://www.audioifotoarhiv.com/gosti%20sajta/Sekspirovi-soneti.html

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ:

Др Јелисавета Милојевић ради на Филолошком факултету у Београду од 1980. године и сад је у звању ванредног професора. Своје академске референце је стекла на угледним домаћим и светским универзитетима. Аутор је пет књига, од тога два уџбеника, у дијапазону од рачунарске и математичке лингвистике до лексикологије и критике превода. Учествовала је као консултант на пројектима Министарства науке Републике Србије, организовала и водила интердисциплинарне семинаре. Објавила је низ научнихи стручних радова, реферисала на међународним и домаћим научним скуповима. Држала је предавања на светским и домаћим универзитетима. Аутор је бројних превода. Учествовала је у подизању научног подмлатка. Имајући у виду све наведене чињенице, Комисија констатује да др Јелисавета Милојевић исуњава све законом прописане услове за поновни избор у звање ванредног професора, те предлажемо уваженом Већу Филолошког факултета да Јелисавету Милојевић изабере у звање ванредног професора за Енглески језик.

У Београду, 11. марта 2015.

Чланови комисије:

_____

др Весна Половина, редовни професор

_____

др Мирјана Мишковић-Луковић, ван. професор

_____

др Татјана Пауновић, редовни професор